

श्री विष्णुपूज.

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય
અધિકારી
ગુજરાત સંપાદક-સંગ્રહ
૧૨૯-૭

૫૨૨ : ૪૪૪

ગૂજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગૂજરાત કૅપીરાઈટ વિભાગ]

અનુક્રમાંક ૧૦૨૫૭ વર્ગીક

પુસ્તકનું નામ વિહંગપૂર્ણ

વિષય ૫૨૨:૪૪૪

શ્રી વિષ્ણુપૂજ

॥ શ્રી ગણેશાયનમઃ ॥ શ્રી ગોપાલકૃષ્ણા-
યનમઃ ॥ અથ શ્રી વિષ્ણુપૂજ લિખ્યતે ॥

પૂજનું સાહિત્ય લઈ મંદીર પાસે જઈ
પૂર્વાભિમુખ અથવા ઉત્તરાભિમુખ બેસીને
જમણે કાને પાણી અડકાડી હાથ જો-
ડી રાખવા.

॥ શ્રી ગુરુભ્યોનમઃ ॥ શ્રી પરમ ગુરુભ્યો
નમઃ ॥ પરમાત્મર ગુરુભ્યો નમઃ ॥ પરમેષ્ટી ગુરુભ્યો
નમઃ ॥ ઇષ્ટદેવતાભ્યો નમઃ ॥ કુલદેવતાભ્યો
નમઃ ॥ આમદેવતાભ્યો નમઃ ॥ શ્રી માતૃપિતા-
ચરણ કમલેભ્યો નમઃ ॥ સુમુખ શ્વેતદંતશ્ચ
ગજકર્ણકઃ ॥ લંબોદરશ્ચ વિકટો વિમ્બનાશો-
વિનાયકઃ ॥ ધૂમ્રકેતુર્ગણાધ્યક્ષો ભાલચંદ્રો ગજનન

દ્વાદશૈતાનિ નામાનિ યઃ પઠેત્ શ્રુણુયાદપિ ॥
 વિદ્યારંભે વિવાહે ચ પ્રવેશે નિર્ગમે તથા । મંત્ર
 મે મંકટે ચૈવ વિધસ્તસ્ય ન જન્યતે ॥ શુકલાંબર-
 ધરં દિવ્યં શશિવર્ણ્યતુર્ભુજં ॥ પ્રસન્નવદનં
 ધ્યાયેત્ વિદ્યોપશાંતયે ॥ લાભસ્તેષાં જન્યસ્તેષાં
 કુતસ્તેષાં પરાજયઃ । યેષામિદીવરશ્યામે
 હૃદયસ્થો જનાર્દનઃ ॥ અભીષિતાર્થસિદ્ધયર્થ
 પૂજિતો યઃ સુરાસુરેઃ ॥ સર્વવિધર રસ્તમૈ ગણા
 વિપતયેતત્ત્વઃ ॥ વક્રતુંડમહાકાયઃ સૂર્યકાંટી-
 સમપ્રભો ॥ નિર્વિત્રં કુર મે દેવઃ સર્વકાર્યેષુ સિદ્ધિ-
 દઃ ॥ સર્વદા સર્વકાર્યેષુ નાસ્તિ તેષામમંગલં ॥
 યેષાં હૃદયસ્થો ભગવાન્ મંગલાયતનો હરિઃ ॥
 તદેવ લક્ષ્મં સુદિ । તદેવ તારામલં ચંદ્રમલં તદેવ ।
 વિદ્યામલં દૈવમલં તદેવ લક્ષ્મીપતે તેંડુલિયુગં
 સ્મરામિ ॥ યત્ર યોગીશ્વરકૃષ્ણો યત્ર પાર્થો ધનુ-
 ર્ધરઃ ॥ તત્ર શ્રીવિજયોભૂતિ દ્યુવાનીતિમ-
 તિર્ભમ ॥ સર્વેશ્વારંભકાંયેષુ ત્રયસ્ત્રિભુવનેશ્વરાઃ ॥
 દિવા દિશંતુ નઃ સિદ્ધિં શ્રદ્ધેશાનો જનાર્દનઃ ॥

વિનાયક ગુરં જાનું પ્લહવિષ્ણુ મહેશ્વરાન્ ॥
 સરસ્વતિ પ્રણમ્યાદૌ સર્વકામાર્થસિદ્ધયે ॥
 (હાથમાંપાણી-ચંદન-ફૂલસાથે ઝાલી રાખવું)
 વિષ્ણુર્વિષ્ણુર્વિષ્ણુઃઅઘશ્રીશેષભુજંગદણ્ડામંડલા-
 ધારધારીત્ર્યામિહભુવનકાશે જંબુદ્વીપે ભરતખંડે
 આર્યાવર્તે ગતપ્લહાવૈર્તકદેશે કુમારકાક્ષેત્રાન્તર્વ-
 ત્તનીરામક્ષેત્રે દંડકારણ્યે તપત્યાયાઃરેવાયાઃદક્ષી-
 જેતીરે ગોદાવર્યાઃઉત્તરેતીરે શ્રીમદ્વવણ્ણાબ્ધે
 પૂર્વેતીરે ગહાયતને દેવપ્લાહણ્યચરણ્યસ્યત્રિક્કૌ શ્રી
 મહ્મગવતો મહાપુરુષસ્ય શ્રીવિષ્ણોરાગ્નાપ્રવર્ત-
 માનસ્ય અઘશ્રીપ્લહણ્ણોદ્ગોતીયપ્રહરાર્ધે શ્રી-
 શ્વેતવરાહકલ્પે વૈવસ્તમન્વંતરે અષ્ટા-
 વીંશતિતમૈકલીયુગે પ્રથમવિભાગે શ્રીવિષ્ણો-
 ર્બોદ્ધાવતારે વિક્રમશકાનુવર્તિનીશાલીવાહનશાકે
 —મહામાંગલ્યપ્રદમાસોત્તમે માસે શુભકારી
 માસે પક્ષે તિથૌ વાસરાન્વતાયાંસરા-
 શિસ્થીતે ચંદ્રે, સરાશિસ્થિતે સૂર્યે,
 સરાશિસ્થિતેદેવગુરૌ, શેષેષુ ગૃહેષુ યથાયથારા-

शिस्थानस्थित्यु अवेवं गृहगुणविशेषणविशेषायां
 शुभपुण्यतिथौ भमात्मनः श्रुतिस्मृति-
 पुराणोक्तकृतप्राप्त्यर्थं धर्मार्थकाममोक्षार्थं
 तत्सत्श्रीपरमेश्वरप्रीत्यर्थं यथाशक्ति भिक्षितो-
 पचारैः द्रव्यैः यथाज्ञानेन श्रीमहाविष्णोः
 पुजनाद्यर्थनमसं करिष्ये (पाणी देवता
 उपर मूडी देवुं ने पाछुं पाणी आलवुं)-
 तद्गत्वे द्वित्रक्षणं कृतशस्त्रापनं दीपरथापन-
 पूर्वकराभ्यङ्गटापूजनं यकारेण्येत् (पाणी मूडी
 देवुं) पछी डाया हाथामां सर्वेव अथवा योआ
 अथवा पाणी ने अंदन इल लक्ष्मी उपर
 नमणो हाथ हांकेवो) अपसर्पन्तु ते भूता ये
 भूता भूमि मंस्थिता ॥ ये भूता विघ्नकर्तारस्ते
 नश्यंत शिवाज्ञया ॥ १ ॥ अपह्नामन्तु भूता-
 नि पिशाचा सर्वतोद्दिशं ॥ सर्वेषामविरोधेन
 पूजाकर्म समारभे ॥ २ ॥ यद्वत्रमंस्थितं भू-
 तं स्थानमाश्रित्य सर्वदा ॥ स्थानं त्यक्त्वा नु
 तत्सर्वं यत्रस्थं तत्र गच्छतु ॥ ३ ॥ भूतानि राक्ष-

સાવાપિ યત્ર તિષ્ઠંતિ કેચન ॥ તે સર્વેડપ્યપગચ્છંતુ
 દેવપૂજાંકરોમ્યહમ્ ॥ ૪ ॥ (બેલાથ જમણી
 બાબુથી પોતાની આરે બાબુ પર લાથમાંનું
 સાહિત્ય વેરી નાખતું, પછી આગળ પાછળ
 દસવાર અપડી વગાડવી તે ત્રણ ડાબાલાથમાં-
 જમણા લાથની પેહેલી આંગળીથી તાળી-
 પાડવી જમીન પર ડાબા પગની એડી ત્રણ
 વખત ઠોકવી તે જમણે કાને પાણી અડકાડી
 ડાબી બાબુ તરફ આપ્યા મૂકી તે પર પાણી
 ભરેલો પૂજનો દળશ મૂકી તેને અડકી-
 રહેવું) ગંગે અયમુને એવ ગોદાવરી સરસ્વતી
 ॥ નર્મદે સીંધુ કાવેરી જલેસ્મિન્ સા ત્રિધૌ ભવ
 ॥ ૧ ॥ સ્પૃહાંડોદરતીર્થાનિ ધરૈસ્પૃશ્ણાનિ
 તે રવેઃ ॥ તેન સત્યેન મે દેવ તીર્થદેહિ
 હીવાકર ॥ ૨ ॥ (પછી લાથ બેડી રાખવા)
 અંદુશમુદ્રયા સૂર્યમંડલાત્તિર્થાબ્યાવાત્ય ધેનુ-
 મુદ્રયા અમતીકૃત્ય દુવ્યેન અવગુંઠય અસ્ત્રેન
 સંરક્ષ્ય મત્સ્યમુદ્રયા આછામ મૂલેન અષ્ટવારં

અભિમંત્ર્ય) વંદરૂણાય નમઃ (આઠ વખ-
ત ખોલીને ચંદનફૂલ ચડાવવું) વરૂણા-
યનમઃ સર્વોપચારાર્થે ગંધપુષ્પ સમર્પયામિ-
(પછી પગે લાગી તેમાંથી પોતાના પવા-
લામાં પાણી લઈ તેમાંથી ડાખા હાથમાં પાણી
લેવું ને જમણે હાથે છાતીએ માથે અને
જમીન પર પાણી છાંટીને નીચે રેડી દઈ બીજી
વાર પાણી લઈ પૂજના સાહિત્યને છાંટી
પવિત્ર કરવું) અપવિત્ર પવિત્રો વા સર્વાવસ્થાં
ગતોપિવા ॥ યઃ સ્મરેત્ પુંડરીકાક્ષં સખા-
હ્યાબ્યંતર શુચિ ॥ ૧ ॥ (પછી પોતાના
ડાખા હાથ તરફ ધીમે દીવો પ્રગટ કરી હા-
થમાં ચંદન પુષ્પ રાખી) કર્મસાક્ષો દીપાય-
નમઃ ॥ સર્વોપચારાર્થે ગંધપુષ્પં સમર્પયામિ ॥
દીવી પર મૂકી દેવું હાથ જોડી પગે લાગવું
(બે દીપપ્રહરપોસિ અંધકારાવેનાશક । યા-
વત્પૂજં કરિષ્યામિ તાવત્ ત્વં સુસ્થિરો ભવ)-
પછી હાથમાં શંખ લઈ સ્નાન કરાવવું-ચંદ્રા

हा शंभुदेवत्यं कुक्षो वरुणदेवता ॥ पृष्ठे
 प्रज्जपतित्रैव अग्नेगंगासरस्वती ॥१॥
 त्वं पुरा सागरोत्पन्नौ त्रिष्युना विष्टतः करे
 ॥ निर्मलः सर्व देवानां पांयजन्य नमोस्तु
 ते ॥ २ ॥ शंभायनमः सर्वोपयारार्थे
 गंधंपुष्पं समर्पयामि ॥ (शंभु पर यज्ञवी
 ने धंटाने स्नान करावतुं) आगमार्थं तु
 देवानां गमनार्थं तु राक्षसां ॥ कुश्धंटा रवं
 शुद्धं देवताह्लादनाय च ॥१॥ धंटायै नमः
 सर्वोपयारार्थे गंधंपुष्पं समर्पयामि (यं ह-
 न कूल यज्ञवी पजे लागतुं) दिनस्ति दैत्यते-
 षांसि स्वतेन पूर्यमाणगत् ॥ सा धंटा पातु नो
 देवी पापेभ्यो नः सुतान्वितं ॥ १ ॥ धंटायै
 नमः नमस्कारं समर्पयामि (पछी गणुपति-
 ने पजे लागतुं) लंजोदर नमस्तुभ्यं सततं
 मोदकप्रिय ॥ निर्विघ्नं कुरु मे देव सर्वकार्येषु
 सिद्धिदः ॥ १ ॥ गणेशायनमः निर्विघ्नता-
 सिध्यर्थे नमस्कारं समर्पयामि (पछी ह्वायमं

ચંદનપુષ્પ લઘ દેવનું ધ્યાન કરવું) શાંતાકાર
 ભુજગશયનં પદ્મનાભં સુરેશં વિશ્વાશ્વારં ગગ-
 નસદૃશં મેઘવર્ણું શુભાંગં ॥ લક્ષ્મીકાંતં કમલન-
 યનં યોગિભિઃ ધ્યાનગમ્યં વંદે વિષ્ણું ભવભય-
 હરં સર્વલોકૈકનાથં ॥ ૧ ॥ લક્ષ્મીકલત્રં
 શતપત્રનેત્રં પૂર્ણેદુવકત્રં પુરૂષોત્તમં ચ ॥
 કાર્ણવપાત્રં કમનીયગાત્રં વંદે પવિત્રં
 વસુદેવસનું ॥ ૨ ॥ ભવતે મહાવિષ્ણુવે નમઃ
 ધ્યાનં સમર્પયામિ (દેવતા પર ચડાવી
 દેવું પછી દેવને ત્રણાણામાં પધરાવી ન્યાસ
 કરવા) નં નમઃ પાદાભ્યાં (બેઉ પગે જ-
 મણી હાથ અડકાડવો) મેં નમઃ જનુભ્યાં
 (જાંઘે હાથ અડકાડવા) ભં નમઃ
 કટયૈ (કમરે)ણું નમઃ નાભૌ (ઢૂંટીએ)વં નમઃ
 હૃદયે (છાતી પર)તેં નમઃ ગ્રાહુભ્યાં
 (બેઉહાથે)વાં નમઃ મુખે(મોં પર)સું નમઃ ક-
 ણ્ઠિયોઃ (બેઉ કાને) દેં નમઃ નેત્રયોઃ (બેઉ
 આંખે)ર્ષાં નમઃ લલાટે (કપાળે)યં નમઃ

મૂર્ધ્નિ (તાળવા પર) ઐનમો ભગવતે વાસુ-
 દેવાય નમઃ સર્વાંગે (આખા શરીર પર બેઉ
 હાથ ફેરવવા) પંચી ચંદનપુષ્પ લઈ દેવને
 અડકવું ને ઉપરના ન્યાસ પાછા ભણી જવા
 નં નમઃ પાદયોઃ ॥ મેં નમઃ જનુબ્યાં ॥ ભં
 નમઃ કટયૈ ॥ શું નમઃ નાભૌ ॥ વં નમઃ હૃદયે ॥
 તેં નમઃ આલુબ્યાં ॥ વાં નમઃ મુખે ॥ સું
 નમઃ કર્ણયોઃ દેં નમઃ નેત્રયોઃ ॥ વાં નમઃ
 બ્રહ્માટે ॥ યં નમઃ મૂર્ધ્નિ ॥ ઐનમો ભગવતે
 વાસુદેવાય નમઃ ઇતિ સર્વાંગે (ચંદન પુષ્પ
 ચડાવી દેવા) ને હાથમાં પાણી રાખવું
 આગચ્છ દેવદેવેશ તેજો રાશે જગત્પતે ॥ ક્રિય-
 મણાં મયા પ્રજ્ઞાં ગૃહાણુ ચુરતસત્તમ ॥ ૧ ॥
 ભગવતે મહાવિજયુવે નમઃ આવાહનં સમર્પ-
 યામિ ॥ (પંચી હાથમાં ચંદનપુષ્પરાખી
 દેવતી બેઠકમાં મૂકવા) ઐનમો ભગવતે સકલ-
 ગુણાત્મને શક્તિયુક્તાય યોગ પીઠાત્મને નમઃ ॥
 સર્વોપચારાર્થે ગંધપુષ્પં સમર્પયામિ. (પંચી

હાથમાં પાણી રાખવું) આસનં નાનાસ્તન-
 સમાયુક્તં કાર્તસ્વર ભૂષિતં ॥ આસનં દેવ-
 દેવશ પ્રીત્યર્થે પ્રતિગલ્પતાં ॥ ૨ ॥ ભગવતે
 મહાવિષ્ણુવે નમઃ આસનં સમર્પયામિ ॥ પાદં
 (હાથમાં પાણી ઝાલવું) ગંગાદીસર્વ-
 તિર્થંબ્યો મદા પ્રાર્થનયા ઋતં ॥ યોયમેત
 ત્સુખસ્પર્શે પ્રતિગલ્પતાં ॥ ૧ ॥ ભ૦ મ૦
 પાદ્યોઃ પાદં સમર્પયામિ ॥ અર્ધ્ય (આચ-
 મની અથવા અર્ધોઆમાં પાણી-ચંદન-ફૂલ
 મૂકી ખેડિ હાથે ઝાલી રાખવું) નમસ્તે દેવ-
 દેવેશ નમસ્તે ધરણીધર ॥ નમસ્તે કમલાકાંત
 ગહાણુધ્યે નમોસ્તુતે ॥ ૧ ॥ ભ૦ મ૦
 હસ્તયોઃ અર્ધ્ય સ૦ ॥ આચમનીમાં અથવા
 અર્ધોઆમાં પાણી લેવું) કર્પૂરવાસિતં તોયં
 મંદાકીન્યાઃ સમઋતં આચમ્યતાં જગન્નાથ
 મયાહતં હી ભક્તિતતઃ ॥ ૧ ॥ ભ. મ. આચ-
 મનીયં સ. (આચમનીમાં પાણી લઈને ચંદન
 મૂકવું) અંગોદ્ધર્તનકં દેવં કરતુર્યાદી વિમિ-

श्रितं ॥ लेपनार्थं गृहाणोदं गंधायं प्रतिगृह्य
तां ॥ १ ॥ ल. म. गंगोदकस्नानं स० ॥
(पाणीमां फुल मूडी अथवा सुवासित तैल
मूडी जालवुं अभ्यंगार्थं महाराज तैल पुष्पा-
दिमेलनं ॥ सुगंधीद्रव्यमंत्रमित्र गृहाणु जगदीश्वर
॥ १ ॥ ल. म. अभ्यंगस्नानं स० ॥
उना पाणीथी स्नान कराववुं ॥ नानातीर्था-
हाक्तं च तोयमुष्णं मया कृतं ॥ स्नानार्थं च
प्रयच्छामि स्वीकृत्व ह्यानिधे ॥ १ ॥ ल.
म. उष्णोदकस्नानं स० ॥ शुद्धोदकस्नानं ॥
गंगाद्याः सरितः सर्वहितार्थातीर्थान्यनेकशः ॥
जलं मेव प्रार्थितं सर्वं स्नानार्थं प्रतिगृह्यतां
॥ १ ॥ ल. म. स्नानं० ॥ पंचामृतं ॥
दधिक्षीरं घृतं चैव मधुष्णं विमिश्रितं ॥
पंचामृतं मया नीतं स्नानार्थं प्रतिगृह्यतां ॥ १ ॥
ल. म. पंचामृतस्नानं स० ॥ धृष्टं करवुं
होय तो प्रथम दूध) कामधेनुसमुद्भूतं सर्वेषां
शुवनं ॥ परं पावनं यज्ञहेतुश्च पयःस्नानार्थं म.

पिता॥१॥ ल० म० पयस्नानं स०॥ (पङ्गी पाणी य-
 डावतुं) ल० म० पयस्नानांते आयमनीयं स० सर्वो-
 पयारार्थे नमस्कारं स० (पगे लागी दडीं यडा-
 वतुं) यंद्रकांतिसद्भूतं स्वस्थं वारीविनि-
 र्जितं ॥ किंयिदत्प्ररसायुक्तं गृहाणु दधिसुंदर ॥१॥
 ल० म० दधि स० ॥ (पाणी यडावी पगे लागतुं)
 दधिस्नानांते आयमनीयं स० सर्वोपयारार्थे नम-
 स्कारं ० ॥ धृतं ॥ छंदं धृतं मडापुण्यं पवित्रं
 पापनाशनं ॥ गृहाणु देवदेवेश सर्वक्षेत्रकर
 भजे ॥१॥ ल० म० धृतस्नानं स० ॥ धृतस्ना-
 नांते आयमनीयं स० सर्वोपयारार्थे नम-
 स्कारं ० ॥ मधु॥ मधु पुष्परसास्वादुक्षीराज्ये-
 र्यद्विनिमित्तं ॥ वहत्रमं पितृदेवानां तन्मे दहतु
 दुष्कृतं ॥ १ ॥ ल० म० मधुस्नानं ० ॥ मधु-
 स्नानांते आयमनीयं ० ॥ सर्वोपयारार्थे नम-
 स्कारं ० ॥ साकर ॥ रक्तवेतेक्षु संज्जता शर्क-
 रा प्रीतिधारका ॥ स्नेहात्तव मया प्रीत्या गृहाणु
 जगदीश्वर ॥ ल० म० शर्करास्नानं स० ॥

શર્કરાસ્નાનાંતે આચમનીયં સર્વોપચારાર્થે નમ-
 સ્કારં ॥ (પછી ચોખ્ખા પાણીથી ડાબે હાથે
 ચોળી જમણે હાથે પાણી રેડતાં સ્નાન કરા-
 વવું.) ગંગા સરસ્વતી રેવા પયોણી નમ-
 દાર્કન ॥ તદ્દૈસ્નાપિતો દેવ પ્રસીદ પરમેશ્વર ॥
 ॥ ૧ ॥ ભ૦ મ૦ શક્તોદકસ્નાનં ॥ (પછી
 સુદ્ધ વસ્ત્રથી ડીલ લૂછી સિંહાસનમાં પધરાવીને
 હાંથમાં ચંદનપુષ્પ લેવાં) તત્પકાંચનવર્ણાભં
 પદ્મોર્ણ મૃદ્દલં શુભં ॥ યુગ્મ વસ્ત્રં ગૃહાણેદં પરી-
 ધાનાય માધવ ॥ ૧ ॥ ભ૦ મ૦ વસ્ત્રોપવસ્ત્રાર્થે
 ગંધપુષ્પ સં ॥ (દેવને વસ્ત્ર ધરાવી જ-
 નાંધને માટે ચંદનપુષ્પ ઝાલવા) યજ્ઞોપવીતં
 અક્ષવિષ્ણુમહેશૈશ્વ નિર્મિતં અક્ષસૂત્રકં ॥ ય-
 જ્ઞોપવીતદાનેન પ્રીયતાં ચ જનાર્દન ॥ ૧ ॥ ભ૦
 મ૦ યજ્ઞોપવીતં સં (પછી પાણી મૂકવું)
 યજ્ઞોપવીતાંતે આચમનીયં. (પછી અક્ષંકાર)
 કરિ સૂત્રાંગુલીયે ચ કુંડલં મુકુટં તથા ॥ વન-
 માલાં કૌસ્તુભં ચ ગૃહાણુ પુરુષોત્તમં ॥ ૧ ॥

જાં મં નાનાલંકારાર્થે તુલસીપત્રં સં ॥
 તુલસીપત્ર અથવા ચંદનપુષ્પ અથવા અલં-
 કાર ધરાવવા પદ્મી-ચંદન ॥ કેશરાગરૂપુર-
 મિત્રં મલયચંદનૈઃ ॥ મૃગનાભિસુગંધાઢ્યં તિ-
 લકાય સમર્પિતં ॥ ૧ ॥ જાં મં ચંદનં સં
 (અક્ષત અથવા તેને બદલે ચંદનપુષ્પ) અ-
 ક્ષતાશ્ચસુરશ્રેષ્ઠા કંકુમાક્રતાસુશોભિતાઃ ॥ મયા-
 નિવેદિતા કત્યા ગૃહાણુ પરમેશ્વર ॥ ૧ ॥ જાં
 મં અક્ષતાન્સં ॥ પુષ્પં ॥ માલ્યાદીનિ સુગં-
 ધીનિ માલત્યાદીનિ વૈ પ્રભો ॥ મયા ઋતાનિ પુ-
 ણ્યાણી પૂજ્યે પ્રતિગૃહ્યતાં ॥ ૧ ॥ જાં મં
 ઋતુકાલોદ્ભવપુષ્પાણી સં ॥ અથ તુલસી
 પત્રાણિ ॥ ક્ષીરોદમયનોદ્ભૂતે ચંદ્રલક્ષ્મીસૂક્ષ્મ-
 દરે ॥ અતસ્ત્વામર્પયિષ્યામિ વિષ્ણુપ્રીતિ
 પ્રદાયિની ॥ ૧ ॥ જાં મં વિષ્ણુપત્રાણી સં ॥
 (પદ્મી દેવતા સર્વ અંગપર ગંધપુષ્પ અ-
 થવા તુલસીપત્ર ચડાવવા) ૐ સત્યપરબ્રહ્મણે
 નમઃ ॥ પાદૌ પૂજ્યામિ ॥ શંકર્ષણાય નમઃ ॥

ગુહ્યે પૂજ્યામિ ॥ દાલાત્યને નમઃ ॥ જનુની
 પૂં ॥ વિશ્વરૂપાય નમઃ જંધે પૂં ॥ વિશ્વાય
 નમઃ કટિ પૂં ॥ પદ્મનાભાય નમઃ નાભિં પૂં ॥
 સર્વાધારાય નમઃ ઉદરં પૂં ॥ પરમાત્મને નમઃ
 હૃદયં પૂં ॥ વૈકુંઠાય નમઃ કુંઠં પૂં ॥ સર્વા-
 સ્મધારીણે નમઃ બાહુ પૂં વાચસ્પતયે નમઃ
 મુખં પૂં ॥ હરયે નમઃ જીર્ણા પૂં ॥ દામો-
 દરાય નમઃ દન્તા પૂજં ॥ સહસ્રાક્ષાય નમઃ
 નેત્રે પૂં ॥ કેશવાય નમઃ લલાટં પૂં ॥ સર્વા-
 ત્મને નમઃ શિરઃ પૂં ॥ શ્રી મહાવિષ્ણુ નમઃ
 સર્વાંગં પૂં ॥ (પછી ચોવીસ નામથી તુલ-
 સીદલ અથવા પત્ર ચડાવવાં) કેશવાય નમઃ
 તુલસીપત્રં સં ॥ નારાયણાય નમઃ તુલસીં
 ॥ માધવાય નમઃ તુલસીં ॥ ગોવિંદાય નમઃ
 તુલસીં ॥ વિષ્ણુવે નમઃ તુલસીં ॥ મધુસુદ-
 નાય નમઃ તુલસીં ॥ ત્રિવિક્રમાય નમઃ તુલ-
 સીં ॥ વામનાય નમઃ તુલસીં ॥ શ્રીધરાય
 નમઃ તુલસીં ॥ ઋષીકેશાય નમઃ તુલસીં ॥

પદ્મનાભાય નમઃ તુલસીં તુલસીં ॥ દામોદ-
 રાય નમઃ તુલસીં ॥ સંકર્ષણાય નમઃ તુલસીં ॥
 વાસુદેવાય નમઃ તુલસીં ॥ પ્રદ્યુમ્નાય નમઃ
 તુલસીં ॥ અનિરૂદ્ધાય નમઃ તુલસીં ॥ પુર-
 ષોત્તમાય નમઃ તુલસીં ॥ અઘોક્ષ્ણય નમઃ
 તુલસીં ॥ નરસિંહાય નમઃ તુલસીં ॥ અ-
 વ્યુતાય નમઃ તુલસીં ॥ જનાર્દનાય નમઃ
 તુલસીં ॥ ઉપેન્દ્રાય નમઃ તુલસીં ॥ હરયે
 નમઃ તુલસીં ॥ શ્રી કૃષ્ણાય નમઃ તુલસીં ॥
 દયાબ્ધે ત્રાહિસંસારસર્પાત્વાં શરણાગતં ॥ ભ-
 ક્ત્યાસમર્પયેતુમ્યં સમસ્તાવરણાર્યનં ॥ ભં મં
 સમસ્તવિષ્ણુદેવેભ્યો નમઃ તુલસી પત્રાણિ સં ॥
 ધૂપં ॥ વનસ્પતિરસોદ્ભૂતો ગંધાઢ્યઃ સુમનોદ-
 હરઃ ॥ આદ્રેયઃ સર્વદેવાનાં ધૂપો યં પ્રતિગૃહ્યતાં ॥
 ૧ ॥ ભં મં ધૂપં આઘ્રાપયામિ ॥ દીપં ॥
 સાન્ન્યં ચ વર્તીસંયુક્તં વન્હિના યોજ્યતં મયા ॥
 દીપં ગૃહાણુ દેવેશ ત્રૈલોક્યતિમિરાપહં ॥ ૧ ॥ ભં
 મં દીપં દર્શયત્તમિ ॥ નૈવેદ્યં ગૃહ્યતાં દેવ ભક્તિં

મેઘચન્દ્રાકુર ॥ ઇક્ષિતં મેઘલ દાહ પરત્રેય પરા-
 ગતિં ॥ ૧ ॥ લં મં યથાશક્તિ યત્કિંચિત્ નૈવેદ્ય-
 સં ॥ (પછી પાણી મૂકવું) નૈવેદ્યંતે આચ-
 મનીયં સં (પછી ડાબો હાથ આંખ તથા
 મોંડા આગળ રાખી જમણે હાથે પાંચ ગ્રાસ
 મુદ્રા બતાવવી) પ્રાણાય નમઃ ॥ અપાનાય
 નમઃ ॥ વ્યાનાય નમઃ ॥ ઉદાનાય નમઃ ॥
 સમાનાય નમઃ ॥ પરસ્પ્રહણે નમઃ (કહી પા-
 ણી મૂકી દેવને જલ અર્પણ કરવું) મધ્યે પા-
 નીયં સં (પછી પાણી મૂક્યા કરવું) પૂર્વા-
 પોશાનં સં હસ્તપ્રક્ષાલનં સં ॥ (તાંબૂલ
 બીડી આપવી) પૂગીફલં મહદ્દિવ્યં નાગવદત્રી-
 દલૈર્યુતં ॥ એલાદિચૂર્ણં સંયુક્તં તાંબૂલં પ્રતિ-
 ગૃહ્યતાં ॥ ૧ ॥ લં મં તાંબૂલં સં ॥
 આચમનીયં સં (પછી ડાબો હાથ આંખ તથા
 મોંડા આગળ રાખી જમણે હાથે પાંચ ગ્રાસ-
 મુદ્રા બતાવવી) પ્રાણાય નમઃ ॥ અપાનાય
 નમઃ ॥ વ્યાનાય નમઃ ॥ ઉદાનાય નમઃ

માનાય નમઃ ॥ પરબ્રહ્મભણે નમઃ ॥ (કહી
 પાણી મૂકી દેવને જલ અર્પણ કરવું) મધ્યે
 પાનીયં સં ॥ (પછી પાણી મૂક્યા કરવું)
 પૂર્વાપોશાનં સં ઉત્તરાપોશાનં સં હસ્તપ્રક્ષા-
 લનં સં ॥ (તાંબુલખીડી આપવી) પૂગીફલં
 મહાદિવ્યં નાગવત્રીદલૈર્યુતં ॥ એલાદિચૂર્ણ-
 સંયુક્તં તાંબૂલં પ્રતિગલ્પતાં ॥ ૧ ॥ ભ૦ મ૦
 તાંબૂલં સં ॥ (દક્ષીણા અથવા તુલસીદલ)
 હિરણ્યગર્ભગર્ભસ્થં હેમણિજવિભાવસોઃ ॥
 અનંતપુણ્યફલદમતઃ શાંતિં પ્રયચ્છ મે ॥ ૧ ॥
 મ૦ ભ૦ દક્ષીણાં વા તુલસીપત્રાણી સં ॥
 આરાર્તિકયં આદૌ ચતુષ્પાદતલૈકદેશે દ્વૌનાભિં
 દેશે મામેકવારં ॥ સર્વાંગે દેશે ખલુ સપ્તવાર-
 આરાર્તિકં તે પ્રકરોમિ વિષ્ણોઃ ॥ ૧ ॥ ભ૦
 મ૦ આરાર્તિકયં સં ॥ પ્રદક્ષિણાં ॥ યાનિ
 કાનિ ચ પાપાનિ જન્માંતરકૃતાનિ ચ ॥ તાનિ
 સર્વાણિ વિનશ્યંતિ પ્રદક્ષિણાં પદે પદે ॥ ૧ ॥
 ભ૦ મ૦ પ્રદક્ષિણાં સં ॥ પુષ્પાંજલી ॥

मेधश्यामं पीतकौशेयवात्रं श्रीवत्सांकं कौस्तुभो-
 द्बलासितांगं ॥ पुण्योपेतं पुंडरीकायताक्षं विष्णुं
 वंदे सर्वलोकेकनाथं ॥ १ ॥ सुगंधिनी सुपु-
 ष्पाण्णी ऋतुकाक्षोद्भवानि य ॥ पुष्पांजलीभया
 दत्ता गृहाणु जगदीश्वर ॥ २ ॥ ॐ ॐ
 पुष्पांजली स० ॥ नमस्कारः ॥ लक्ष्मीकलत्रं
 शतपत्रनेत्रं पूर्णेंद्रुवक्त्रं पुरषोत्तमं य ॥ कश्चि-
 द्यपात्रं कमनीयगात्रं वंदे पवित्रं वसुदेवसूनुं ।
 यनमोऽस्तुवनंताय सहस्रभूर्ताये सहस्रपादाक्षि-
 शीरोऽम्बाहवे ॥ सहस्रनाथ पुरषाय शाश्वते
 सहस्रकोटीयुगधारिणे नमः ॥ ॐ ॐ नम-
 स्कारं स० ॥ क्षमापनं ॥ त्वमेव माता य
 पिता त्वमेव त्वमेव अंधुश्च सभा त्वमेव त्व-
 मेव विद्या प्रविणुं त्वमेव त्वमेव शरणं भव
 देव देव ॥ १ ॥ कथेन वाच्यामनसोद्विगैर्वा
 नुद्धायात्यना वा प्रकृतिस्वभावा ॥ करोमि यद्य-
 त्सकलं परस्मै नारायणायेति समर्पयामि ॥ २ ॥
 अपराधसहस्राणि क्रियंतेहर्निशं भया ॥

વ્યામોહમિતિ માં મત્વા ક્ષમસ્વ પરમેશ્વર ॥૩॥
 ભ૦ મ૦ ક્ષમાપનં સમર્પયામિ ॥ (પછી
 યથાશક્તી દ્વાદશાક્ષરમંત્રના જપ કરવાને હાથમાં
 પાણી લઇ) યથાશક્તી જપકૃત ન ભ૦ મ૦
 પ્રીયતાં ન મમ ॥ પછી જો કંઈ પાક કરવા
 હોય તો તે કરવા.

જો અભિષેક કરવો હોય તો પુરાણોક્ત
 પુરૂષ સુક્તથી દેવને સ્નાન કરાવ્યા પછી ચંદન
 ઝુલ ચડાવી અભિષેક કરવો.

પુરાણોક્ત પુરૂષસુક્ત.

જિતં તે પુંડરીકાક્ષ નમસ્તે વિશ્વભાવન
 ॥ નમસ્તેઽસ્તુ ઋષિંકેશ મહાપુરૂષપૂર્વજ ॥ ૧ ॥
 દેવાનાં દાનવાનાં ચ સામાન્યમધિદૈવતં ॥
 સર્વદા ચરણદ્વંદ્વં વ્રજમિ શરણું તવ ॥ ૨ ॥
 એકસ્ત્વમસિ લોકસ્ય સૃષ્ટા મંહારકસ્તથા ॥
 અવ્યક્તશ્ચાનુમંતા ચ શેણુમાયાસમાવતઃ ॥ ૩ ॥

સંસારસાગરં ધોરમનંતં કલેશભાંજનં ॥ ત્વામે-
 વશરણં પ્રાપ્ય નિસ્તતિ મનીષીણઃ ॥ જાતે
 રૂપં ન ચાકરો નાયુધીનિ ન ચાસ્પદં ॥ તથા-
 પિં પુરૂષાકારો ભક્તાનાં ત્વં પ્રકાશસે ॥ ૫ ॥
 નૈવ કિંચિદ્દસાધ્યં તે ન ચ સાધ્યોડસિ કસ્ય-
 ચિત્ ॥ નૈવ કિંચિત્પરોક્ષ્યં તે પ્રત્યક્ષોસિ ન
 કસ્યચિત્ ॥ ૬ ॥ કાર્યાણાં કારણં પૂર્વે વચસા
 વીચ્યમુત્તમં ॥ યોગીનાં પરમાસિદ્ધિઃ પરમં
 તે પરંવિદુઃ ॥ ૭ ॥ અહં ભીતોડરિમ દેવેશ
 સંસારેસ્મિન્ ભયાવહે ॥ ત્રાહિ માં પુંડરીકા-
 ક્ષ ન જાતે પરમં પદં ॥ ૮ ॥ કાલેષ્વપિ
 ચ સર્વેષુ દિક્ષુ સર્વાસુ ચાચ્યુત ॥ શરીરે ચ
 ગતૌ ચાપિ વર્તતે મે મહદ્ભયં ॥ ૯ ॥ ત્વ
 માદકમલાદન્યત્રમે જન્માન્તરેષ્વપિ ॥ ૧૦ ॥
 યદિદં પ્રાપ્ય યદિદં જ્ઞાનમર્મિતં ॥ ૧૦ ॥
 જન્માન્તરેડપિ મે દેવ નાબ્યુદસ્ય પરિક્ષયઃ ॥
 સ્વર્ગતાવપિ જાતસ્ય ત્વદ્ગતો મે મનોરથઃ ॥ ૧૧ ॥
 યદિ નાશં ચ વંદેત તાવતાસ્મિન્કૃતિઃ સદા ॥

कामये विष्णुपादौ तु सर्वजन्म सुकेवलं ॥
 पुंषस्य हरैः सुकृतं स्वर्ग्यं धन्यं यशसुरं
 ॥ १२ ॥ आत्मज्ञानमिदं पुण्यं योगध्यान-
 मिदं परं ॥ १३ ॥ ध्येयः सदा सवितमंडल-
 मध्यवर्ति नारायणः सरासजसनसन्निवष्टः ॥
 केयूरवान्मकरकुंडलवान्क्रीरिटीहारी हिरण्मयः-
 वपुः धतशंखयुक्तः ॥ १४ ॥ येतत्तु यः
 पठित केवलमेवसुक्तं नारायणस्य यरणावलि-
 वंदौ ॥ पाठेन तेन परमेष्ठिनः तनस्य स्थानं
 जराभरणवर्जितमेतिविष्णोः ॥ १५ ॥ हवि-
 षामौ जले पुष्पैर्ध्यानेन हृदये हरिः ॥ यजंति
 सुरयो नित्यं जपेच्च रविमंडले ॥ १६ ॥
 पितृवपत्रं शमीपत्रं पत्रं लंगारकस्य य ॥
 मालतीकुसुमं य सघस्तुष्टिः करं हरैः ॥ १७ ॥
 यत्रोपपद्यते त्रिंशत् ध्यानेन मनसव तु ॥
 संपद्यते प्रसादात्तु देवदेवस्य यक्षिणः ॥ १८ ॥
 पत्रैश्च पुष्पैश्च इक्षुश्च तोयैरक्षीतलब्धैश्च सदैव
 सत्सु ॥ २० ॥ लक्त्यैकलब्धये पुंषं पुराणे

મુક્ત્યૈ કિમર્થં ક્રિયતે પ્રયત્નઃ ॥ ૨૧ ॥ ઇત્યેવ મુક્તાઃ
 પુરુષસ્ય વિષ્ણોર્તેવિધિર્વિષ્ણુકુમારનામા ॥ મુ-
 ક્ત્યેકમાર્ગઃ પ્રતિબોધનાય દષ્ટાવિધાનં ત્વિહ
 નારદોક્તં ॥ ૨૧ ॥ નમોસ્ત્વનંતાય સરસ્વ-
 મુર્તયે સહસ્ત્રપાદાક્ષિશિરોરૂપાહરે ॥ સહસ્ત્ર-
 નાન્નેપુરુષાય શાશ્વતે સહસ્ત્રકોટીયુગધારિણે નમઃ
 ॥ સૂ ॥ લક્ષ્મીકલત્રં શતપત્રનેત્રં પૂર્ણેદ્ધવકત્રં
 પુરુષોત્તમં ચ ॥ કાંરૂપયપાત્રં કમનીયગાત્રં
 વંદેપવિત્રં વસુદેવસન્નુ ॥ ૨૩ ॥ ઇતિ શ્રીવિષ્ણુ
 કુમારવિરચિતં પુરુષ સુક્રો ॥ ૐ શાંતિઃ
 શાંતિઃ શાંતિઃ ॥

ભગવતે મહાવિષ્ણુવે નમઃ અભિશેકસ્નાનં
 સમર્પયામિ તતો શુદ્ધોદકસ્નાનં ॥

દેવને સ્નાન કરાવ્યા પછી અગાડી વસ્ત્રથી
 પૂજન શરૂ કરવું ॥

। અથ શ્રીમદ્ભગવદ્ગીતા ૧૫ અધ્યાય ।

વસુદેવસુતં દેવં કંસયાણૂરમર્દનં ॥
 દેવકીપરમાર્નદં કૃષ્ણં વદે જગદ્ગુરં ॥૧॥
 વસુદેવના પુત્ર અને કંસયાણૂર ઈત્યાદિક
 રાક્ષસોને દમન કરનારા અને દેવકીજીને પર-
 માર્નદદાયક એવા જગતના ગુરુ જે દેવ કૃષ્ણ-
 પરમાત્માને હું પ્રણામ કરું છું ॥૧॥

। શ્રીભગવાનુવાચ ।

ઉર્ધ્વમૂલ મધઃશાખમશ્વત્યં પ્રાહુરવ્યયં ॥
 છંદાંસિ યસ્ય પર્ણાનિ યસ્તં વેદ સ વેદવિત્ ॥
 ઉપર જેનાં મૂળ છે અને નીચે જેની
 શાખાઓ છે એવું એક જ પીપળાનું ઝાડ છે
 જેનાં પર્ણો છે જે મનુષ્ય તેને જાણે છે
 તે વેદને જાણનાર । જે.

અધશ્ચોર્ધ્વં પસૃતાસ્તસ્ય શાખાગુણ્ય પ્રવૃક્ષાઃ
 વિષય પ્રવાહાઃ ॥

અધશ્ચ મૂલાન્યનુસંતતાનિ કર્માનુબંધીનિ

મનુષ્યલોકે ॥૨॥

ઉપર અને નીચે બધે જેની શાખાઓ
પ્રસરી રહી છે અને ગુણોએ કરી વૃદ્ધિ પા-
મેલી છે અને વિષયોથી પદ્મવવાળી થઇ છે
અને જેનાં મૂળો આગળ પાછળ સર્વત્ર પરા-
વાયલાં છે તે મનુષ્યલોકમાં ઉત્તરોત્તર મનુ-
ષ્યલોકમાં કર્મરૂપ બંધનને ઉત્પન્ન કરનારાં છે
॥ ૨ ॥

નરૂપમસ્યેહ તથોપલબ્યતે નાન્તોનયાદિર્ન ચ

સંપ્રતિષ્ઠા ॥

અશ્વત્થમેનં સુવિરૂઢમૂલમ સંગશસ્ત્રેણ દંડેણ

છિત્વા ॥ ૩ ॥

આ સંસારમાં જેનું રૂપ નથી તથા જાણી
શકાતું પણ નથી અને અંત આદી અને મધ્ય
પણ નથી એ અત્યંત દૃઢ મૂળવાળા પીપ-
ળાના વૃક્ષને દૃઢ એવા અસંગરૂપી શસ્ત્રથી
છેદીને ॥ ૩ ॥

તતઃ પદંતમરિ માર્ગિતવ્યં યસ્મિન્ગતાનનિ
વર્તતિ ભૂયઃ ॥

તમેવ આઘં પુરૂષં પ્રપદ્યે યતઃ પ્રવૃત્તિઃ
પ્રસૃતા પુરાણી ॥ ૪ ॥

પછીથી તે સ્થાન અત્યંત શોધવા યોગ્ય
છે જેમાં ગયેલા પુરૂષો પાછા આવતા નથી
અને જેનાથી આ પ્રવૃત્તિ અનાદિ પ્રસરી છે
તે આદી પુરૂષને જ હું શરણે થયો છું ॥૪॥
નિર્માનમોહા જિતસંગદોષા અધ્યાત્મનિત્યા
વિનિવૃત્તકામાઃ ॥

દ્વંદ્વૈર્વિમુક્તાઃ સુખદુઃખ સંજૈઃ ગચ્છંત્ય-
મૂઢાઃ પદ્મવ્યગં તત્ ॥૫॥

માન અને મોહ વગરના અને સંગ તથા
દોષો પણ જેણે છુટ્યા છે એવા પરમાત્માના
સ્વરૂપનો વિચાર કરવામાં તત્પર અને ઈચ્છા-
ઓ જેની અત્યંત નિવૃત્ત થઈ ગઈ છે એવા
સુખદુઃખાદિક દ્વંદ્વોથી મુક્ત થયેલા વિદ્વાન પુ-
રૂષો તે અવ્યસ્થાનને પામે છે ॥ ૫ ॥

નતદ્વિભાસયતે સૂર્યો ન શશાંકો ન ધાવકઃ ॥

યદ્ભત્વાનનિવર્તતે તદ્દામપરમં મમ ॥ ૬ ॥

જેને પામ્યાથી ફરીને જન્મ પામતા નથી
સૂર્ય પ્રકાશનો નથી ચંદ્રમા શાંતિ આપતો
નથી અગ્નિ તેજસ્વી થતો નથી તે જ મારું
ઉત્તમ સ્થાન છે ॥ ૬ ॥

મમૈવાંશે જીવલોકે જીવભૂતઃ સનાતનઃ ॥

મનઃશષ્ટાનીંદ્રિયાણિ પ્રકૃતિસ્થાનિ કર્ષતિ ॥૭॥

જીવલોકમાં મારો જ અંશ પ્રાચીન જીવ-
રૂપ છે જેને પાંચ ઇન્દ્રિયો પ્રકૃતિમાં રહીને
છઠ્ઠા મનને ખેંચે છે ॥ ૭ ॥

શરીરં યદ્દવાપ્નોતિ યસ્યાવ્યુત્ક્રામતીશ્વરઃ ॥

ગહીત્વૈતાનિસંઘાતિ વાયુર્ગંધાનિવાશયાત્ ॥૮॥

જ્યારે જીવાત્મા નીકળી જાય છે અને
ખીજા શરીરને જ્યારે પામે છે ત્યારે એઓને
આકાશમાંથી વાયુ જેમ ગંધોને લઇ જાય છે
તેમ લઇ જાય છે ॥ ૮ ॥

શ્રોત્રં ચક્ષુઃ સ્પર્શનં ચ રસનં ઘ્રાણમેવ ચ ॥

અધિષ્ઠાય મનશ્ચાયં વિષયાનુપસેવતે ॥ ૯ ॥

ત્યારે આ જીવાત્મા ડાનતો-આંખતો-સ્પર્શદ્રિયતો-જીભતો અને નાકતો અને મનતો આશ્રય કરીને જ વિષયોનું પાછું સેવન કરે છે ॥ ૯ ॥

ઉત્ક્રામંતં સ્થિતં વ્યાપિ ભુંજનં વા ગુણાન્વિતં ।
વિમૃદ્ધા નાનુપસ્યંતિ પસ્યંતિ જ્ઞાન ચક્ષુષઃ ॥૧૦॥

એકમાંથી બીજા શરીરમાં જતા અથવા રહેલા અથવા વિષયોને ભોગવનારા ગુણોવાળા જીવને અત્યંત મૂર્ખ પુરૂષો જ્ઞેતા નથી પણ જ્ઞાન દષ્ટિવાળા જ્ઞેય છે ॥ ૧૦ ॥

યતંતો યોગિનઃશ્વેનં પશ્યત્યાત્મન્યવસ્થિતમ્ ॥

યતંતોઽપ્યકૃતાત્માનો નૈનંપસ્યંત્ય ચેતસઃ ॥૧૧॥

યત્ન કરનારા યોગીઓ જ પોતાને વિષે રહેલા જીવને જ્ઞેય છે પણ યત્ન કરતાં છતાં અશુદ્ધ અંતઃકરણવાળા મૂર્ખો જ્ઞેતા નથી ॥૧૧॥

યદદિત્યગતં તેજો જગદ્ભાસયતેઽપિલભ ॥
યચ્ચંદ્રમસિ યચ્ચાગૈૌ તત્તેજો વિદ્વમામકમ્

॥ ૧૨ ॥

સૂર્યમાં રહેલું જે તેજ ચંદ્રમામાં રહેલી
શાંતિ અગ્નિમાં રહેલી પાચનશક્તિ કે જેનાથી
આપ્તું જગત્ પ્રકાશે છે તે તેજ માં જ
જાણુ ॥ ૧૨ ॥

ગામાવિશ્ય ચ ભૂતાનિ ધારયામ્યહમેજસા ॥

પુષ્ણામિ ઔષધીઃ સર્વાઃ સોમો ભૂત્વા

રસાત્મકઃ ॥ ૧૩ ॥

અને પોતાના બળ વડે પૃથ્વીમાં પ્રવેશ
કરીને પ્રાણી માત્ર ને હું ધારણુ કરું છું અને
રસમય ચંદ્રમા થઈ ને સર્વ ઔષધીને પોષું
છું ॥ ૧૩ ॥

અહં વૈશ્વાનરો ભૂત્વા પ્રાણિનાં દેહમાશ્રિતઃ ॥

પ્રાણાપાન સમાયુક્તઃ પચામ્યન્નં ચતુર્વિધં ॥૧૪

હું અમિ થઇને પ્રાણીઓના શરીરમાં
રહ્યો છું અને પ્રાણુ તથા અપાનને એકઠા
કરી ચાર પ્રકારનું અન્ન પચાવું છું ॥ ૧૪ ॥
સર્વસ્ય ચાહં હૃદિ સન્નિવિષ્ટો મત્તઃ સ્મૃતિ
જ્ઞાનમપોહનં ચ ॥

વેદૈશ્ચ સર્વૈરહમેવ વેદો વેદાંતકૃદ્વેદ વિદેવચાહમ્
॥ ૧૫ ॥

હું સર્વના હૃદયમાં રહેલો છું અને મારાથી
સ્મૃતિ-જ્ઞાન અને અભાવ થાય છે અને સર્વ
વેદોએ કરીને હું જ જાણુવા યોગ્ય છું અને
વેદાંતના અર્થનો વર્તાવનારો અને વેદને જા-
ણનારો હું જ છું ॥ ૧૫ ॥

દાવિમો પુરૂષો લોકે ક્ષરશ્ચાક્ષરમે વચ ॥
ક્ષરઃસર્વાણિભૂતાનિ કૂટસ્થોઽક્ષર ઉચ્યતે ॥૧૬॥
આ લોકમાં જે પુરૂષો છે ક્ષર અને અ-
ક્ષર. સર્વ પ્રાણી માત્ર ક્ષર કહેવાય છે અને
કૂટસ્થ તે અક્ષર કહેવાય છે ॥ ૧૬ ॥

ઉત્તમઃ પુરૂષસ્તવન્યઃ પરમાત્મેત્યુદા દતઃ ॥
 યો લોકત્રયમાવિશ્ય બિભર્ત્યવ્યયધ્વિરઃ ॥૧૭॥

અને ઉત્તમ પુરૂષ તે બીજા પરમાત્મા
 કહેવાયા છે જે ત્રણે લોકોમાં પ્રવેશ કરીને
 અવ્યય અંતે ધ્વિરરૂપ ધારણ કરે છે ॥ ૧૭ ॥
 યસ્માત્ક્ષરમતી તોડહંમક્ષરાદપિ ચોત્તમઃ ॥
 અનોડસ્મિ લોકે વેદે ચ પ્રથિતઃ પુરૂષોત્તમઃ
 ॥ ૧૮ ॥

જે માટે ક્ષરથી જૂદો અને અક્ષરથી પણ
 શ્રેષ્ઠ છે એટલા માટે લોકોમાં અને વેદમાં
 પુરૂષોત્તમ એ નામથી પ્રખ્યાત છે ॥ ૧૮ ॥
 યો મામેવમસંમૂદો જનાતિ પુરૂષોત્તમઃ ॥
 સસર્વદ્વલજતિમાં સર્વભાવેન ભારત ॥૧૯॥

જે માણસ મને મોહ વગરનો થઈને એ
 પ્રમાણે પુરૂષોત્તમને જાણે છે હે અર્જુન તે
 સર્વને જાણનારો સર્વ પ્રકારે મને જાણે છે
 ॥ ૧૯ ॥

૩૨

ધતિ ગુણતમં શાસ્ત્રમિદયુક્તં મયાડનધ ॥

એતદ્બુધ્વા બુદ્ધિમાન સ્યાત્ કૃતકૃત્યશ્ચ ભારત

॥ ૨૦ ॥

હે અનધ આ ધણું જ ગુપ્ત શાસ્ત્ર મેં
તને કહ્યું એ જાણવાથી માણસ બુદ્ધિમાન
અને કૃતકૃત્ય થાય છે ॥ ૨૦ ॥

ધતિ શ્રી ભગવદ્ગીતાનો પુરષોત્તમ યોગ
નામનો અધ્યાય ૧૫ મો શ્રી કૃષ્ણા-

ર્ષણમસ્તુ ॥

ॐ तत्सत्

श्री गणेशायनमः

अथ तुलसीनित्यपूज प्रयोगः

ध्यानम्—(हाथमां यं. पु. लेवां) ध्या-
येच्च तुलसीं देवी श्यामां कमल लोचनां ।
प्रसन्ना पद्मवदनां वरालय यतुर्भुजं ॥ किरी-
टहारकेयुरकुण्डलादिविभूषितां । धवलांकुक्ष
प्रयुक्तां पद्मासन निषेवितां ॥ प्रियां च सर्वदा
वेण्णोः सर्व देवनमस्कृतां ॥ श्री तुलस्यै
नमः ध्यानं समर्पयामि (यंदन पूज
पडावी देवां).

(हाथमां पाणी लेवुं) देवी त्रैलोक्यजननी
सर्वलोकैकपावनी ॥ आगच्छ वरदे मातः
सीद तुलसी प्रिये ॥ २ ॥ श्री तुलस्यै
नमः आछावनं समर्पयामि (पाणी रेडी
वुं).

(साधमां योष्मा)-सर्वदेवमये देवि
सर्वदा विष्णुवद्वत्त्वे ॥ देवी स्वर्णमयं
दिव्यं अक्ष्णुसुनमन्यये ॥ ३ ॥ श्री तुलस्यै
नमः आसनार्थे अक्षतान् समर्पयामि
(यो० य०)

(सा. पा.)-सर्वदेवा यथा स्वर्गे तथा
त्वं भुवि सर्वदा ॥ दत्तं पाद्यं अक्ष्णुदं तुलसि
त्वं प्रसीदमे ॥ श्री तुलस्यै नमः पाद्यं
समर्पयामि.

अर्घ्यम्—गन्धपुष्पसमायुक्तं सर्वेषां
प्रतिहायकम् ॥ अर्घ्यं अक्ष्णु देवि त्वं हैतान्त-
करणं प्रिये ॥ श्री तुलस्यै नमः अर्घ्यं
समर्पयामि.

आचमनम् कपूरवासितं तोयं सुवर्णं
कुलशे स्थितम् ॥ दत्तमाचमनीयं य अक्ष्णु
हरि वद्वत्त्वे ॥ श्री तुलस्यै नमः आचमनं
समर्पयामि.

સ્નાનમ્-ગંગા સરસ્વતી રેવા પયોષ્ણી
નર્મદા જલૈઃ ॥ સ્નાપિતાસિ મય દેવી તથા
શાન્તિં કુરુ મે ॥ શ્રી તુલસ્યૈ નમઃ સ્નાનં
સમર્પયામિ.

(દ્વેષકમ્)- મલાપકર્ષણસ્નાનમ્-
ગંગા ગોદાવરી કૃષ્ણા પયોષ્ણ્યાદ્યાપ ગાર તથા
॥ આર્યાન્તુતાઃ સદા દેવ્ય તુલસી સ્નાન
કર્મણા ॥ શ્રી તુલસ્યૈ નમઃ મલાપકર્ષણ
સ્નાનં સમર્પયામિ.

પંચામૃત સ્નાનમ્-પંચામૃતં મયાનીતં
પદો દધિ ધૃતં મધુ ॥ સહ શર્કરયા દેવિ
સ્નાનાર્થે પ્રતિગૃહ્યતામ્ ॥ શ્રી તુલસ્યૈ નમઃ
પંચામૃત સ્નાનં સમર્પયામિ ॥ પંચામૃત
સ્નાનાન્તે શુદ્ધોદક સ્નાનં સમર્પયામિ ॥
શુદ્ધોદક સ્નાનાન્તે આચમનં સમર્પયામિ ॥
સકલ પૂજા પરિપૂર્ણર્થે ગંધાક્ષકપુષ્પાણિ
સમર્પયામિ ॥ (નિર્માલ્યં વિસૃજ્ય પુનઃ

गंधाक्षत पुष्पाण्यर्पयित्वा तदनन्तरे अलिपेकं
कुर्यात् ॥

अलिपेकः—कृष्णा सरस्वती काली तुंग-
लद्रा शयी तथा ॥ लागीरथी पार्वती य
रमा नारायणी कृपी ॥ सुलद्रा द्रौपदी साध्वी
माता अथ अर्धती ॥ सावित्री कालिकाहत्या
स्नापयिष्यन्तु सर्वदा ॥ आभिः कृतालिपेकात्वं
ददासि गुडं सौभाग्यम् अतस्त्वां स्नापयिष्यामि
तुलसी विष्णु वदत्रमे. शान्तिः शान्तिः सुशा-
न्तिर्भुवतु ॥ अमृतालिपेकोऽस्तु ॥ श्री
तुलस्यै नमः अलिपेकं समर्पयामि ॥ अलिपे-
कान्ते आयमनं समर्पयामि (धृति क्षेपकम्).

वस्त्रम्—क्षीरोदमयनोद्भूते चन्द्रलक्ष्मी स-
होदरे ॥ गृह्यतां परिधानार्थं मिहं लौभाभ्यर्
शुमे ॥ श्रीतुलस्यै नमः वस्त्रम् (वस्त्राभावे
अक्षतान्) समर्पयामि.

કંચુકીમુપવસ્ત્રમ્-કંચુકીમુપવસ્ત્રં ચ ના-
નારત્નૈઃ સમન્વિતમ્ ॥ ગૃહાણુવં મયા દત્તં
તુલસિભયહારિણિ ॥ તુલસ્યૈ નમઃ કંચુકીમુપ-
વસ્ત્રમ્ (કંચુક્યપવસ્ત્રાભાવે અક્ષતાન્)
સમર્પયામિ.

કુંકુમમ્--કેશરાગ્રસયુક્તં ચંદનાદિ
સમન્વિતમ્ ॥ કર્તુરિકાસમાયુક્તં કુંકુમં
અતિગૃહ્યતામ્ ॥ શ્રીતુલસ્યૈ નમઃ કુંકુમં સમર્પયામિ.

(ક્ષેપકમ્) અક્ષતાન્-અક્ષતાંશ્ર મહા-
દેવિ તુલસિ સૌખ્યદાયિકે ॥ અર્પયામિ
સદા ભક્ત્યા સુખશાન્તિ લબ્ધયેતા શ્રીતુલસ્યૈ
નમઃ અક્ષતાન્ સમર્પયામિ.

સૌભાગ્યદ્રવ્યમ્-હરિદ્રાં કુકુમયવ સિન્દુરં
કળગ્ગલાન્વિતમ્ ॥ મયા નિવેદિતં ભક્ત્યા ત્રણાણુ
પરમેશ્વરિ ॥ શ્રીતુલસ્યૈ નમઃ સૌભાગ્યદ્રવ્યં
સમર્પયામિ ॥ (છતિ ક્ષેપકમ્)

પુષ્પાણી-માહ્યાદીનિ સુગન્ધિનિ મા
યાદીની સત્તમે ॥ મયા હતાનિ પૂજ્યે પુષ્પા
પ્રતિગૃહ્યતામ્ । શ્રીતુલસ્યૈનમઃ પુષ્પા
સમર્પયામિ.

ધુપમ--વનસ્પતિરસોદ્ભુતો મન્ધાઠ
ગન્ધ હિતમઃ ॥ આધેયઃ સર્વદેવાનાં ધુપો
પ્રતિગૃહ્યતામ્ ॥ શ્રીતુલસ્યૈ નમઃ ધુ
સમર્પયામ.

દીપમ--વૈશ્વાનરપ્રજ્વલિતં ધુતકાપં
નિર્મિતમ્ ॥ દીપં ભક્ત્યા ગ્રહાણેદં ત્રેલોક
ધ્વાન્ત નાશકે ॥ શ્રીતુલસ્યૈ નમઃ દી
દર્શયામિ.

નૈવેદ્યમ--અન્નં ચતુર્વિધં સ્વાદુરં
પાઠભઃ સમિન્વિતમ્ ॥ નૈવેદ્યાર્થેઽર્પયામિ
તુલસિ માધવપ્રિયે ॥ આસમુદ્રાં પ્રદેશ
પ્રાણાય નમઃ ॥ અપાનાય નમઃ ॥ વ્યાનાય ન
॥ સમાનાય નમઃ ॥ ઉદાનાય નમઃ ॥ શ્રી તુ

સ્યૈ નમઃ નૈવેદ્યં સમર્પયામિ ॥ મધ્યે પાનીમ
॥ ઉત્તરાપોશાનં ॥ હસ્તપ્રક્ષાલનં ॥ મુખ
પ્રક્ષાલનં ॥ કરોદ્ધર્તનાર્થે ચન્દનં ચ સમર્પયામિ
(ક્ષેપકમ્)

ફલમ્-૪૬ ફલં મયાદેવિ સ્થાપિતં પુર-
તસ્તવ ॥ તેન મે સફલાવાસિર્ભવેજ્જન્મનિ
જન્મનિ ॥ શ્રી તુલસ્યૈ નમઃ ફલ સમર્પયામિ
(ઇતિક્ષેપકમ્)

તામ્બૂલમ્-પુગીફલં મહાદિવ્યં નાગવહ્લી-
દલૈર્યુતમ્ ॥ કર્પરેણ સમાયુક્તં તામ્બૂલં
મતિગૃહ્યતામ્ ॥ શ્રી તુલસ્યૈ નમઃ તામ્બૂલં
સમર્પયામિ (ઇતિક્ષેપકમ્).

દક્ષિણા-હિરણ્યગર્ભં ગર્ભસ્થં હેમખીજં
વિભાવસોઃ ॥ અનન્ત પુણ્ય ફલદમત્તઃ શાન્તિં
પ્રયચ્છ મે ॥ શ્રીતુલસ્યૈ નમઃ દક્ષિણાં સમર્પયામિ.

કર્પૂરાર્તિકમ્-નીરાજયામિ સતતં હરિ-
વલ્લભે વૈ કર્પૂરવર્તિ ભિરલં સુખદાયકત્વામ્ ॥

पादौ लज्जामय विरतं तव देविभाये वंश
सौख्यमपि ददितुं यत्नं यत्नं ॥ श्री तुलस्यै न
कर्पूरारार्तिक्यम् समर्पयामि ॥ (धृतिक्षेपकम्)

प्रदक्षिणा—यानिकानि य पापानि जन्म
न्तर कृतानि य ॥ तानि सर्वाणि नश्यन्ति
प्रदक्षिणपदेपदे ॥ प्रदक्षिणामंत्रः ॥ नमः
गार्हपत्याय नमस्ते दक्षिणाग्नये ॥ न
व्याहवनीयाय तुलस्यै ते नमोनमः ॥ प्रदक्षि
समर्पयामि.

मन्त्रपुष्पयुक्तो नमस्कारः—वि
प्रियकरे देवि तुलसि सुखदायिक ॥ पुष्पांज
प्रयच्छामि पत्युरायुष्य वर्धके ॥ श्री तुल
नमः मन्त्रपुष्पयुक्त नमस्कारं समर्पयामि
(क्षेपकम्)

विशेषार्घ्यः—गंधप्रसूनसंयुक्तं इक्षुमु
दि शोभितम् ॥ अर्घ्यं ददामि तुलसि तव :

ત્યૈ નમોનમઃ ॥ શ્રી તુલસ્યૈ નમઃ વિશેષાર્થ્ય
સમર્પયામિ.

પ્રાર્થના—સૌભાગ્યં સંતતિં દેવિ ધનં-
ધાન્યં ચ મે સદા ॥ આરોગ્યં શોકશમનં
કુર મે માધવ પ્રિયે ॥ અભિષ્ટકલ્પ સિદ્ધિં ચ
અતો માં સદાદેહિ હરિ પ્રિય ॥ દેવૈસ્ત્વં નિર્મિ-
તા પૂર્વમર્ચિતાસિ મુનીશ્વરૈઃ ॥ અતો માં
સર્વદા ભક્ત્યા કૃપાદૃષ્ટ્યા વિનોક્યા ॥ પત્યુ-
રાયુષ્યભાગ્યં ચ સદા દેહિ હરિ પ્રિયે ॥ પૂતના
ભયસંત્રાસા દ્રક્ષિતશ્ચ યથા હરિઃ ॥ તથા
સંસારસંત્રાસા દ્રક્ષમેવંશમુત્તમમ્ ॥ શ્રી તુલ-
સ્યૈ નમઃ પ્રાર્થનાં સમર્પયામિ ॥ (ઇતિ ક્ષેપ-
કમ્).

અર્પણુમ—અતેન મયા યથાશક્ત્યા કૃતેન
પૂજતેન શ્રી તુલસી દેવતા પ્રીયતાં ન મમ.

ઇતિ તુલસીનિત્યપૂજાપ્રયોગઃ

तुलसीस्तोत्रम्

जगद्धात्रि नमस्तुभ्यं विष्णोश्च प्रियव-
 द्दलभे ॥ यतो ब्रह्मादयो देवा सृष्टि स्थित्यन्त
 कारिणुः ॥ १ ॥ नमस्तुलसि कल्याणि नमो
 विष्णुप्रिये शुभे ॥ नमो मोक्षप्रदे देवि नमो
 संपत्प्रदायिने ॥ २ ॥ तुलसि पातु मां नित्य
 सर्वाद् लयोऽपि सर्वदा ॥ कीर्तितापी स्मृ-
 तावापि पवित्रयति मानवम् ॥ ३ ॥ नमामि
 शिरसा देवीं तुलसीं विलसत्तनूम् ॥ यां दृष्ट्वा
 पापिनो मर्त्या मुच्यन्ते सर्वे किल्बिषपात् ॥ ४
 ॥ तुलस्या रक्षितं सर्वं जगद्देतद्व्यराचरम् ॥
 या विनिर्द्धान्त पापानि दृष्ट्वा पापिबिर्नरैः
 ॥ ५ ॥ नमःस्तुलस्यतितरां यस्यै अर्द्धवांजलि
 क्लौ ॥ कलयन्ति सुखं सर्वे स्त्रियो वैश्यास्त
 थापरे ॥ ६ ॥ तुलस्याना परं किञ्चिद्वैतं
 जगती तले ॥ यया पवित्रितो लोका विष्णु
 संयेन वैष्णवः ॥ ७ ॥ तुलस्याः पल्लवं विष्णोः

शिरस्यारोपित कलौ ॥ आरोपयति सर्वाणि
 श्रेयांसि वर भस्तके ॥ ८ ॥ तुलस्यां सकला
 देवा वसन्ति सततं यतः ॥ अतस्तामर्यगे-
 ल्लोके सर्वान् देवान्समर्चयन् ॥ ९ ॥ नमस्तु-
 लसि सर्वज्ञे पुष्पोत्तम वहलले ॥ पालिमां सर्व
 संपत्प्रदायिके ॥ १० ॥ धृतिस्तोत्रं पुरागीतं
 पुंडरीकेन धीमता ॥ विष्णुमर्चयता नित्यं-
 शोभनैस्तुलसीदलैः ॥ ११ ॥ तुलसी श्री
 भद्राक्ष्मी विद्याविधाय शरिवती ॥ धर्म्या ध-
 र्मानता देवी देवदेवमन प्रिया ॥ १२ ॥ लक्ष्मी
 प्रिय सप्ती देवी धैरू मिरयलायला ॥ षोड-
 शैतानिनामानि तुलस्याः कीर्तयन्नरः ॥ १३ ॥
 लभते सुतरां लक्ष्मिभन्ते विष्णुपदं लभेत्
 तुलसीभूर्भद्राक्ष्मीः पद्मिनी श्री हरिः प्रिया
 ॥ १४ ॥ तुलसि श्री सप्ति शुभे पापहारिणि
 पुण्यदे ॥ नमस्ते नारदनुते नारायमनः प्रिये
 ॥ १५ ॥

धृति तुलसीस्तोत्रम्

તુલસીકવચન

અસ્ય શ્રીતુલસીકવચસ્તોત્ર મંત્રસ્ય શ્રીમ-
હાદેવ ઋષિઃ અનુષ્ટુપ છંદઃ શ્રી તુલસીદેવતા
મનઃપ્રસિત કામના સિદ્ધયર્થ જપે વિનિગોગઃ ॥

તુલસિ શ્રી મહાદેવિ નમઃ પંકજ ધારિણિ
॥ શિરો મે તુલસી પાતુ ભાલં પાતુ યશસ્વિ-
ની ॥ ૧ ॥ દશૌમે પદ્મનયના શ્રી સખી
શ્રવણે મમ । દ્રાણું પાતુ સગંધા મે મુખં
ચ સુમુખી મમ ॥૨॥ જલ્પવાં મે પાતુ શુભદા
કંઠે વિદ્યામયી મમ ॥ રકન્ધૌ કલ્પારિણી
પાતુ હૃદયં વિજયવલ્લભા ॥ ૩ ॥ પુણ્યદા મે
પાતુ મધ્યં નાભિં સૌભાગ્યદાયિની ॥ કટિ
કુંડાલની પાતુ ઉરે નારદ વંદિતા ॥ ૪ ॥
જનની જનુની પાતુ જંઘે સકલ વંદિતા ॥
નારાયણપ્રિયા પાદૌ સર્વાંગં સર્વ રક્ષિણી
॥ ૫ ॥ મંકટે વિપમે દુર્ગે ભયે વાદે મહાહવે

॥ नित्यं द्विसंध्ययोः पातु तुलसी सर्वतः सद्यः
 ॥ ६ ॥ छतीदं परमं गुह्यं तुलस्याः कवया-
 भृतम् ॥ मर्त्यानामभृतार्थाय भीतानामभ-
 याय य ॥ ७ ॥ मोक्षाय य मुमुक्षुणां ध्यायिनां
 ध्यान योगकृत् ॥ वशाय वश्यकामानां विघायै
 वेदवादिनाम् ॥ ८ ॥ द्रविणाय हरिद्राणां
 पापिनां पाप शान्तये ॥ अन्नायक्षुधितानां य
 स्वर्गाय स्वर्गमिच्छताम् ॥ ९ ॥ पशव्यं
 पशुकामानां पुत्रदं पुत्रकामिणाम् ॥ राज्याय
 ब्रह्मराज्यानामशान्तानां य शान्तये ॥ १० ॥
 लक्ष्यार्थं विष्णुभक्तानां विष्णौ सर्वान्तरा-
 त्मनि ॥ ज्ञायं त्रिवर्गं सिद्धयर्थं ब्रह्मस्थेन
 विशेषतः ॥ ११ ॥ उद्यतं यन्त्रकिरणमुप-
 स्थाय कृताञ्जलिः ॥ तुलसीकानने तिष्ठन्नासीने
 वा जपेद्विहम् ॥ १२ ॥ सर्वान्कामानवाप्नोति
 तथैव भम सान्निधिम् ॥ भम प्रियकरं नित्यं
 हरिभक्ति विवर्धनम् ॥ १३ ॥ या स्यान्मृत-
 प्रज्ज नारी तस्या अंगं प्रमार्जयेत् ॥ स

પુત્રં લલતે દીર્ઘ જીવિતં ચાપ્યરોગિણુમ
 ॥ ૧૪ ॥ વંધ્યાયામાર્જયેદંગં કુશૈઃ મંત્રેણ
 સાઘકઃ ॥ સાપિ સંવત્સરાદેવ ગર્ભે ધત્તે મનો-
 હરમ્ ॥ ૧૫ ॥ અશ્વત્થે રાજવશ્યાર્થી જપે-
 દગ્નેઃ સુરૂપભાક્ ॥ પલાશમૂલે વિદ્યાર્થી
 તેજ્જેર્થ્યભિમુખોરવેઃ ॥ ૧૬ ॥ કન્યાર્થી ચંડિ-
 કાગેહે શત્રુ હત્યૈ ગ્રહે મમ ॥ શ્રી કામો
 વિષ્ણુ ગેહે ચ ઉદ્યાને સ્ત્રીવશાભવેત્ ॥ ૧૭ ॥
 કિમત્ર જહુનોકતને શૃણુ સૈન્યેશ તત્ત્વતઃ ॥
 યંયં કામમભિધ્યાયે તંતં પ્રાપ્નોત્યશંસયમ્
 ॥ ૧૮ ॥ મમ ગેહે ગતસ્ત્વંતુ તારકસ્ય
 વધેચ્છયા ॥ જપન્ સ્તોત્રં ચ કવચં તુલસી-
 ગત માનસઃ ॥ ૧૯ ॥ મંડલાતારકહન્તા
 ભવિષ્યતિ ન સંશયઃ ॥

ધાત તુલસીકવચમ્

સ્વામીની પૂજા કરવાનો મંત્ર.

પતિર્ષ્ટ્વા પતિર્વિષ્ણુઃ પતિદેવો મહેશ્વરઃ ॥
 પતિશ્ચ નિર્ગુણાધારઃ બ્રહ્મરૂપ નમોસ્તુતે ॥૬॥
 આ મંત્રથી સ્ત્રીએ દરરોજ પોતાના
 સ્વામીની પૂજા કરવી.

ગારને પંચભાગ આપવાનો મંત્ર.

(હાથમાં ચોખ્ખા ઝાલી રાખી)-અઘે
 ત્યાદિ-માસે-પક્ષે-તિથૌ-વાસરે મમ ગૃહે
 પંચસૂતા જનિત દોષ નિવર્તયે ઇદમામાત્રં
 પાત્રવર્જિતં તુભ્યમહં સંપ્રદદે-એ પ્રમાણે
 સંકલ્પ કરી તે અન્નમાં ચોખ્ખા મૂકી હાથ ગમે-
 ત્યારે બ્રાહ્મણને આપી દેવા.

નિત્યદાન.

રવીવારે-ઘઉં ને દ્રાક્ષ. સોમવારે-ચોખ્ખા
 ને શેરડી. મંગળવારે ઘઉં, ઘી, ગોળ ને

સોપારી. બુધવારે-મગ ને નારંગી. ગુરુવારે-
ચણાની દાળ, સાકર ને જમરૂખ. શુક્રવારે-
ચોખા ને બીજોરૂં અથવા કેળું. શનીવારે-
અડદ; ગોળ ને ખારેક ને તેજ દિવસે રાહુનું
દાન અને કેતુનું દાન-ગોળ અને કાળા તલનું
પણ આપવું.

પ્રત ૧૦૦૦

સને ૧૯૨૩

જા શ્રીપદા અમદાવાદ શામળાની પોળ પામે અત
વમંત મુદ્રણાલયમાં શ્રીગવશાલ હિરલાલ મં
કાપુ અને શ્રી હીરજીલાલ વેલાસાર્દ બંધરે તેજ
પ્રમદ કર્યું.

